

Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

3 нашого церковного життя.

Найважнішою проявою нашого життя в минулому тижні була безперечно поява нової церковної часописи „Душпастир“.

Липаючи оцінку і подібний розбір цієї часописи на інше місце, хочемо тут звернути увагу нашого загалу на другу цікаву річ у сій часописі. Іменно сим є „Урядові оповіщення гр. кат. Єпископської Канцелярії в Філадельфії. Па.“

Восьмим зараз перше оголошене в гори: Воно звучить:

Ч. 5. 1909.

Повече всі три гр. кат. галицькі Ординарії від довшого вже часу жадають, щоби заслати їм точний виказ тих Русинів, походжених в Галичину, які в Америці відступили від своєї гр. кат. церкви, — звиває ся отсим всім гр. кат. Оців аби виготовили такі викази найдалше до кінця марта 1909 р. В тих виказах треба подати імя і назвиско перейшовших на схизму, як також і тих, що беруть участь в схизматичних богослуженнях, або приймають сх. Тайни у схизматиків, тоже місце походження тих Русинів то є село і повіт в старім краю — Викази ті зволить Всеч. Духовенство переслати до Єпископської канцелярії в Філадельфії Па....

Отсе є вельми важне розпоряджене для нашого життя, передовсім важне зі згляду на свої наслідки.

Нашим людям, прийшовшим з краю неволі до „країни волі“, зовсім завертає ся голова. Вони думають, що в сей спосіб найліпше використають отсю „волю“, наколи здопчуть усе давнє, хотяйби се було і найсвятійше, найгарнійше, і проміняють старе на нове. Що нове, то се вже доконечно мусить бути і ліпше. І сю несвідомість нашого чоловіка використують усякого рода несовісні платні агенти і ведуть його на бездорожа, на манівці, не дбаючи про се, чи то буде для нього ліпше, не дбаючи про се, чи ся „нова дорога“ вийде нашому чоловікові „на здоровля“.

Головна річ, аби з сього були повні кишень агенти, аби вони робили бизнес, а що вийде з одурюваним і дитячим ними чоловіком, се для них байдуже.

Говорячи про сих агентів має ся на гадці царославну місію і „независимців“.

Головний контингент наших людей побувши пару літ в Америці і призвавши — як поталанить — де-що гроша, вертає опять у старий край, у свою вітчизну. Лише незначний процент лишає ся стало, на завсідги в Америці. Наш чоловік безкритично, без розбору слухає юдиних підшептів усяких царекнуто-славів і „независимців“. Йому завертає ся в голову і він кидає свою прадідну віру, а з тим і

вирікає ся і своєї народности — бо сі два поняття у нашого люду звязані нерозривно — стає православам Москалем або якимсь „независимим“ дивоглядом.

Щож робити? „Фрі контрі“, — йому се вільно.

Але чи тоді думає такий чоловік про свою будучність? Чи він здає собі справу з того, що буде за рік або за два, наколи він поверне ся у старий край? Гадаємо, що ні. Бо колиб подумав про наслідки свого нерозважного кроку, то в половині дороги завернув би ся.

Дотепер, по причині безголовія у наших церковних справах в Америці таке безнастанне торговане вірами уходило зовсім безкарно. Тут міг бути всяким хотяйби і Турком, а вернувши у старий край не потребував зовсім до того признавати ся і усе ухило йому безкарно, бо віхто про його вчинки не знав.

Днесь змінило ся уже се.

Прийшов Єпископ, справи церковні упорядковують ся і торговане вірами мусить також устати. Днесь переходячи на схизму всякий може бути певний, що його імя буде записано і в його парохії в старім краю. Він вернувши до вітчизни, уже сего не буде міг затаїти, про сей перехід будуть усі знати. І щож з того? З того вийде таке, що такий чоловік поміж своїми рідними, серед своєї найближчої родини буде вічно ходити в пятном Каїна на своїм чолі. Після прав католицької церкви йому відмовить ся усяких духових помочей. В годині його смерті не внесуть його до церкви, не задзвонять в дзвони, не поховать на католицьким цвинтарі. Во він відступник і врадник своєї віри!

І чи він в останній хвилині свого життя не кине прокломом на несовісних агентів і звідників? Чи вони що йому допоможуть в Галичині?... Ні! На цілу Галичину царославна церква є одна одинока тільки при російським консуляті у Львові — „независимих“ вертепів віде зі свівкою не найдеши. І до кого такий чоловік тоді зверне ся? Грек.-кат. парох йому відмовить послуги, бо він буде має його імя; що більше, йому не вільно навіть буде дати помочи відступникови, бо за се сам наразив би ся на суспензію. А усякі Водруги, Косові, „Осоки“, „Свѣти“, Немолоскі, Товти, Платони і т. д. і т. д. будуть далеко. Вони і пальцем не кивнуть, щоб йому помочи. І такий згине не як чоловік, згине, кривавими словами плачучи на свій нерозум, проклинаючи тих, що завели його на манівці.

Тому еще раз звертаємо увагу нашого загалу на небезпеку, в яку попадають, змінюючи легкодушно віру і слухаючи підшептів

усяких несовісних одиниць. Вони се роблять, бо інакше не мали би хліба. Ім за се платять. Але терпіти будеш лишень ти, руський хлопе!

Отже еще раз: позір!

Друге вельми важне розпоряджене Єпископа звучить:

„Ч. 55. 1909.

До відома всім вірним гр.-кат. Русинам в Канаді:

Тому, що многі наші поселенці в Канаді не можуть дізнати ся правди про 3 ех священників, імено про оо. Гумецького, Крохмального і Васильевича, та безнастанно запитують нас, чи те „справедливі отці“, дає ся всім інтересованим отсеку доріжню сліду дуюча відповідь:

О. Гумецький був до недавнього часу душпастирем в Сирекюзі і Обори Н. Й. За виступи проти церковної влади як також за нездорову науку в церкві, засуспендовано його трьома єпископами, то є С. С. Ортинський, гр.-кат. єпископ, латинський єпископ в Сиракуз, Н. Й. і латинський єпископ в Рочестер, Н. Й. Як засуспендований вибрав ся він до Канади.

Оо. Крохмального і Васильевича суспендовав Єпископ. Митр. Шептицький за непослух проти нему. На всіх 3 ех повиште згаданих священників тяжить отже велика церковна кара і вони будуть оставати в ній доси, доки дотичні Владики з них свої кару не здохнуть. Они не мають права ані сповідати, ані крестити, ані вінчати, ані правити Службу Божу — словом, вони будучи під церковною клятвою, не можуть справувати душпастирських обовязків між вірними гр. католиками.

Так само не вільно вірним просити тих священників о відправлене св. Служби Божої або о уділене якої небудь Тайни. Тяжко грішать священники суспендовані, коли він яко такий важить ся справувати св. Тайни і через те він попадає в другу церковну кару. — Так само тяжко грішать сей чоловік, котрий знаючи, що якийсь священник суспендований, просить його о яку небудь духовну послугу. Тим то не по тіху але смуток принесли сі три священники вірним гр.-кат. Русинам в Канаді і всі вірні сини гр.-кат. церкви тимже, повинні на будуче таких священників стерегти ся.

Дано в Філадельфії, Па. 23 го січня 1909 р.

† Сотер, Еп.“

Отсе суть ті розпорядженя Єпископської Канцелярії, на які звернути увагу нашого загалу ми передовсім уважали за наш обовязок.

Свято „Просьвіти“ в Шікаго.

Дня 17-го січня відбуло в Шікаго віче в нагоди 40 літнього ювілею Товариства „Просьвіти“

Віче се скликано заходом місцевого священника, Струтинського. Мамохом зазначити мушу, що вський рух який лишень є між шікагівським Українцями є завдяки стараню о. Струтинського і п. Бабія.

Нераз чув я закиди проти священників, що будуть би они занедбують звязки церковні хапаючись політикою. Може Ви, чигачам цікаво почути мою гадку про се. Недавно прийхав я в Америку в російської України. В Росії, як звісно, всіх Українців зачисляють до православних. Бачив я там своїх подів православних а греко католицьких священників побачив вперше в Америці. Про своїк сміло можу сказати, що се не люди, а пів звірі. У нас попи знають з мужика лиш шкуру дерти, а як побачуть, що народ починає задумувати ся над своїми положеннями, тоді уміють показати народови причину всего зла: в жадах. Про гр. кат. священників не можу сего сказати. Може і між ними є такі, однак сі, котрих знаю, се дійсні свѣтила. Одно еще скажу, що слаб ми у Росії мали подібних попів до о. Струтинського, а даків до п. Бабія, то далеко виспівсего яви наш народ.

Але вернім до віча!

Віче відбуло ся при співучасті 300 осіб. Між зібраними було — на жаль не велике число нашого жіноцтва.

П. Бабій в довгий і річевий бесіді змалював невідрадні відносини галицьких Українців а атентат Січинського представив, як конечний вислід сих відносин.

П. Ценкий говорив про борбу пролетаряту з капіталістами, а яко причину неповодження у тій борбі подав брак просьвіти.

Дальше говорив п. Меґас про розвій тов. „Просьвіти“.

О. Струтинський про заслуги Тов. „Прось.“ і про наші здобутки просьвітні.

П. Сьвітенький про потребу, значіне і силу просьвіти.

Підчас перерв сьпівав місцевий хор під управою п. Бабія.

На вічу предсідателював п. Шміґельський. Місто-предсід. був п. Петро Гавришків а секретарем я і п. М. Білянський. Для усьвячення сего дня засновано Тов. „Січ“. До Січі вписало ся сейчас 36 членів до Тов. „Просьвіти“ 10. —

Ухвалено слідуєчі резолюції:

1.) Ми, Русини-Українці зібрані на публічним згромадженю в Chicago Ill. дня 17-го Січня 1909 р. одногласно протестуємо проти господарки польської шляхти та її самоволі в Галичині.

2.) Висказуємо погорду нашим доморослим москалям за їх хуліганство, що помагали бомбардувати польським шовіністам руські дома, русько-українські інституції, та нещадли

навіть малих невинних, і діяльний член російської соціал-революційної партії показав ся як шпиг російського уряду. Факт сей в виду ненормальних відносин в російській суспільности не був би нічим таким дивним ані незвичайним, але незвичайним і впрост звірським потвором являє ся в тої нагоди поліція російська.

3.) Висказуємо свою симпатію местникови наших кривд Марославови Січинському.

4.) Жідаємо увільнення Марослава.

Остан Адамович.

Дещо про жите Русинів в Тенсас.

3 Bremond Tex, вибрав ся я в дорогу до Марліна, в повіті Falls.

Сей повіт обіймає 725 квадратних миль, положений над ріками Бразос і Олд. Головним містом єсть Марлін, маючий близько 3500 мешканців; місто посідає найглубше і найгорячіше жерело в свѣті. Глубина його виносить 3350 стіп і витрискєє з нього двіста тисяч ґаллонів води денно о температурі 147° степенів F.

Земля єсть місцями барви чорної і надаєсь під управу кукурудзи і бавовни; над рікою єсть барви сіро-бурнатої і є добра під управу майже кожного збіжжя.

Дош падає подостатком, до 40 inch.

Земля під управу продає ся від 20-75 доларів за акер, прерова (дика) єсть в ціні від 10-15 доларів.

Рент від управленої землі виносить від 3-5 доларів в акра.

Робітник на фармі дістає около 12-20 доларів місячної платні в харчом. Тому і не давно, що трудно анайти робітника за такі гроші.

Водоспад ріки Бразос міститься в самім осередку повіту; вода спадає в височини 12-18 стіп і може достарчити сили, котраб легко моглаб бути зужиткована.

До тепер однак еще ніхто не знайшов ся, що-б з сього водоспаду зробив ужиток.

Поміж фермерами Американами, Німцями, Чехами та і Поляками єсть і пару родин Русинів, в повіта Бррців і Гусетин.

Оден з них посідає свою власну фарму — решта рентує фарми. Усі тішуть ся доброю репутацією у Американив.

Декотрі з наших Русинів говорять досить добре по руськи, що єсть чимсь особливим в Тексасі і посилають дітей до англійської школи; декотрі однак посилають діти до славнозвісних в Галичині „Очкронек“.

В осени майже всі Русини вибирають ся до руської колонії в Dandee, а оден з них, Павло Філіп згодив вже навіть землю сього року.

А. Вала.

Російська поліція.

Перед двома тижнями вийшло на свѣтло денне в Парижі нове лайдантво російського уряду. Інжінер Евген Філіпович Азев, від довшого часу знаний як

Іменно розсліджене спр-ви показало, що усі теорористичні атентати поновзані в Росії за пос-них кілька літ, поповни-но за попередним повідом-ленем російської поліції, що ті атентати організував сей Азев, який сейчас і про-намірений атентат пово-мляв поліцію. Азев в-рав в поміж членів револ. партії найдіяль-ших членів укладав з на-олян атентату вико-вав сей атентат і по-доперва враджував й поліцію. І ся поліція да-Азеву повну свободу пля-нувати і виконувати атен-тати на всякі, хотяйби найвисше поставлені об-бистости — винавши лиш-особу царя.

І так замах на великого князя Сергія був викона-ний через Азева і то за-попередною згодю і до-зволом поліції. Азев пові-домив докладно московську поліцію про готуючий ся на великого князя замах, сказав їй, що виконає ся його при помочи бомби, що сю бомбу кине Калаєв в який спосіб він потом має спасти ся і хто йому має бути при тім помічник. І московська поліція не спускала з ока заговорни-ків, пильнувала їх на кож-дім кроці, підслушувала майже кожде їх слово. Ко-ли наблизил ся година назначена на виконане а-тентату, наївні московські поліціанти почали непокої-ти ся, думаючи, що надій-шла уже послідна пора аби-положити конець сій „за-баві“. Однак з „вишше“ дістали приказ мовчати: сидіти тихо: „не зами-нікого!“ В годину пізній-впала бомба і розірвала в куски царського стрія. По-гибли люди — але поліція дістала ордери і хрести за-се, що справно потім по-виловлювала усіх заміша-них.

Так як сей атентат, так само знала поліція про-кождий планований терро-ристами атентат уже зви-чайно пару місяців на пе-ред. Знала про все з най-дрібайшими подробицями а мимо того віколи не пе-решкодвала завсідги до-у В-скала до вбійств — аби по-самій тягнути з того корис-ти. Грала ся людською кро-вію, аби видом трунів наси-титискою звороднілу душу..

А се все звучить так страшно, що по просту-годі сему вірити. І колиб не знало ся з різних аде-лок російської поліції, те-сі донесеня льондонської часописи „Times“ і фран-цузької „Journal“ можна с-уважати за якісь байки і нимисли.

Ц—ий.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly

Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by

The Little Russian Nat'l Union of
America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,

Superintendent,

411 Washington Ave.,

Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor.

184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.

184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on
application.Entered as second-class matter
September 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y., under
Act of Congress of March 3,**„Свобода“**Опис для руського народа в
єриці і орган „Р. Н. Союзу“,
виходить що тижня в четвер і
коштує:в Америці на 12 місяців...\$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців...\$1.00Оплатувати газету треба все-
гда з гори.Гроші треба посылати в ре-
дакцію листом, або через
експресовий, або поштовий по-
неу order (моні ордер). Money
order, то є карточку, котру дїста-
єте від почтара або агента на
експресовій офісі, пішлить нам
бо без того ми не годні грошей
дїстати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.Хто хоче, щоби его адрес змі-
нити мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.**Жукались посли
в парламенті.**Де?... Річ всьом природ-
на, що вігдє інше, як у
Відни, в славнім на цілий
світ австрійським парла-
менті.Коли перед заведенем рів-
ного, загального і тайного
голосованя до австр. пар-
ламенту сцени вульгарних,
уличних бійок і лайок були
у нїм насущним хлібом, то
вправді се справляло кож-
дому чоловікові обриджене,
було однак до витовкова-
ня. Се не були заступники
народа, а лиш вибранці у-
привілейованих клас, люди
вичайно умово ограничені,
які дїстали ся в посли
лиш завдяки терророві і
натискові в „висше“.Днесь однак справа пред-
ставляє ся інакше. Днесь
їде діло дійсно про зас-
тупників народа, вибраних
згідно з волею людю, на
підставі виборчої ординації,
яка вправді виказує еще
дуже много хиб, але яка
все такої дає сприну хоч
в дечому перевести волю
народів.І днесь опять читаємо
про дикі сцени в австрій-
ським парламенті. В п'ят-
ницю перед полуднем, дня
5 го с. м. засіданє австр.
парламенту зістало перер-
ване несподівано дикими
експресами Німців і Чехів.
На порядку денним була
чесько-німецька язикова
справа. Уже від кількохднів старали ся молодечки
при помочи (белгрукції) пе-
решкодати ухвалм. У сїм
засідань опять греміли по-
відривані пульти, звелися
переразливні тони євиставок,
греміли дитинячі бубни,
лігали коршмем лайки. Тим
перешкоджуванем обряд у-
бурили ся вімецькі націо-
налісти до того степеня,
що в п'ятницю перед пол.
прийшло до вибуху.Молодочеський посол Сла-
чек який передовсім від-
значав ся в євиставі віс-
тав через вімецьких послів
викинений зі свого місця а
попри се невмислено ви-
тріпаний батогом. До дру-
гого Чеха прискочив якийсь
Німець і хвативши його
зубами за щок, вирвав
з нього кусень шкіри з мя-
сом. На тувини можна на-
числити поїдбавані счи,
порозбавані голови. Коли
президент міністрів поба-
чав, що про докінченє і
полагодженє справи не мо-
же бути і бесіди, замкнув
засіданє, а вслід за сїм усі
міністри опустили салю о-
брад. І тепер обі ворожі
сторони завели свої наці-
ональні гимни, і під їх зву-
ки кинули ся опять на
себе в кулаках. Дперва
коли їх опустили сили,
вийшли з салі засідань.Отже ж мимо загального
голосованя, мимо того, що
в парламенті засідають „на-
родні заступники“, сей
парламент не в силі вир-
вати австрійський держав-
ний віз з бідоти.Видко отже, що щось не
так є, як повинно. І коли
ми почнемо глибоше слїди-
ти за причинами теперіш-
ної борби національностей
в Австрії, то і найдемо
сейчас отсю причину. Ся
ворожнеча одної народнос-
ти проти другої, сї безна-
сатні сварні і бійки стали
прокломом австрійської дер-
жави і вони власне сю
державу конечно доведуть
до руїни. А сї народні ан-
тагонізми розпугала ли-
шень система панованя
в Австрії, ся система, яка
від шістсот літ безперерв-
но практикує ся у Відни.
„Dividet impera“ — „діли і
прикауй“ було завжди
девизом австрійських вла-
дівців. І вони їли; в о-
днім краю розділювали од-
ну народність від другої,
одній давали волю безпо-
середно гнобити і давити
другу, щоб потом тим ле-
ше можна обом залжити
яро на карк. Про се зна-
ємо ми, Русини-Українці
в Галичині, на Буковині,
про се знають Чехи і Нім-
ці в Чехах, про се знають
Словинці, Італіанці і т. д.
І тільки завдяки тій систе-
мі, завдяки утискові одної
народности другою австрій-
ські цїсарі могли завжди
переперти свою особисту
волю проти волі народів,
зможли державно кермува-
ти для свого особистого
хісна а не для хісна за-
мешкувачів її народів.А ся система днесь мстить
ся. І деси не буде в Ав-
стрії, в сїм вавилоньським
„столптворенію язиків“
гаразду, доки уряд не вірне
зі своєю перестарілою сис-
темою, доки усі народи не
будуть мали нагоди і мож-
ности рівномірно розвивати
ся, так як се і гарантує їм
їх паперова конституція.

Ц-ий.

В столітню річницю уродин А. Лінкольна.

Продовженє зі стор. 1-ої.

старого Індіанця, що случайно заблукав ся у його
таборКоли ся війна скінчила ся, герцї пов Лінкольн
на поле політики. Крок з гідности капітана компанії
добровольців на кандидата члена легіслатури був во-
всім природний. Однак популярність, якої він вижи-
вав у своєї громади показала ся невисотарчаючою на
цілий дистрикт і він підчас виборів перемав. І знов
почав ся на ново нужденне житє з рук до рота. Він
зачинив малий бизнес до сїтки з одним чоловіком,
який одне віно не робив крім безвпийного вишаня
на читаню книжок. Попри се залюбки займав ся мі-
рянєм поля. В коротці дїстав також номінацію на
почмайстра в Нью Сейлем, однак почта і доходи в
нього були так малі, що часто густо лучало ся і таке,
що гізектор забрав йому коня і інструменти до
міряня за довги.Серед сеї нужди, серед бід о кусник насущно-
го хліба дух його однак безвпийно стремив до висших
ідеалів. Він не страхав ся миями йти пішки, щоб
десь там позичити граматичку, аби нажити ся по-
правної бесіди. Від одного лєора дїстав підручник і
пильно вивав ся студіювати права. Здивовано а і під-
сміхаючи ся гляділи люди на неперворотного молод-
ця, що лежачи на плечах та витягнувши ноги високо
на пенє дерева, абі сидючи скулений на першій лі-
пшій плоті пильно учив ся. Ба навіть почав і практи-
кувати як адвократ. Він ставав в обороні своїх при-
ятелів і знайомих перед мировим судією — однак
завсїгда еще безплатно. Навіть часто іменовано його
судією — підчас перегонів або ручних вапсів, пова-
як його безважна правдомовність, почутє справед-
ливости і безпартійність з'єднали собі уже широку
славу. Нарід чим раз більше його починав любити і
він в недолї станув опять кандидатом на члена ле-
гіслатури. Мимо того, що він признавав ся отверто
як віг, в чисто демократичнім дистрикті завдяки ви-
голошеним мовам відісе побіду. І можливо, що тоді
пораз перший в житю звернув більшу увагу на свій
зверхній вигляд. Дотепер він завсїгда ходив у од-
ню зробленім з тканого дома сукна, часто густо до
того ще і подертім, полатаним і знищеним. Тепер він
позичив собі гроші від приятелів і за позичені гроші
купив собі перше готове одїає в склепі. І у сїм стро-
ю він поїхав у столицю стейту, щоб поміж законо-
давцями стейту заняти своє місце.В недовїї потім засїв Лінкольн в „білім домі“
як президент Злучених Держав. І його імя як прези-
дента є звязане з найтемайшими хвилями держави,
коли то вона стояла на розпутью, над пропастию, але
завраом є і звязане з найзвітлішою хвилею, коли
то республіка по чотиролітній страшний, бо братовбїй-
чий війні підносила ся з попелу і крові до нового
житя. Се його найбільша заслуга, за се почитає його
увесь американський народ. Його президентура при-
падає на найчорніші хвилини, які переживала Юнія.
З поля битви приходили щораз то сумніші відомос-
ти, війна не посувала ся на крок. Край був вичерпа-
ний податками, битвами, проливом крові. Натура
людська не могла довше видержати того всього і уся
свою злобу, уся свою злість виплювала в їдких сло-
вах на напери на Лінкольна. А він у своїй трагічній
височині стояв самітно, сам один, неугнутий, задивле-
ний в одну виткнену ціль: знести невілнництво, сю
ганьблячу Америку пламу і приневолити зворохобле-
ні полудневі стейти опять до злуки з Юнією. І доко-
нав свого. Історія всеєвіта не знає другого подібного
прикладу, щоби так як Лінкольн, вести чотири роки
безперервно війну а при тїм, щоби уся машина
державна не станула, щоби вона рівночасно з війною
правильно і поправно ділала.Смерть Абрагама Лінкольна належить на най-
страшніших драм в історії сьвіта. Президент стояв
на вершкї своєї слави. Задача його житя майже була
виповнена. Нігри були освобождені. Домова братовбїй-
ча війна півночі проти полудня добїгала уже краю.Армії сконфедерованих полудневих стейтів боро-
ли ся з розпукю, але даром. Столиця полудня, Річ-
монд, впав в руки державних війск. Лінкольн особис-
то війшов пішки до здобутого міста в товаристві ли-
шень одної компанії матровів з фльоти на ріці James
та кількох офіцерів. Визволений по дорозі нігер слу-
жив за провідника. Ніколи перед тим не бачила істо-
рія так скромного побідника ані так скромного тріум-
фального походу; тут не було ні війска з прапорами
і гучними бандами, не було вінців ні гуку гармат,
лиш одна громада обдертих, виголоднїлих нігрів,
яких він визволив з неволі, збігла ся, стовпила ся
коло свого найбільшого добродія, цілувала його руки,
його одіне, слїди його ніг в поросї, раділа шаленим
щастєм. А сльози вдячности і щастя у очах сих не-
щасних сотворїнь, яких жажда золота панів трималау кийданах, звела в людий до раду худоби, були
найдорожчими, бо безсмертними каміннями самоп'їта-
ми у вінці слави Абрагама Лінкольна.Завра другого дня наспїла відомість, що головна
армія сконфедерованих під начальством генерала
Лєе аїл жила оружїє. Мир і цілєсть Злучених Дер-
жав були забезпечені. І по цілїм краю загреміли гар-
мати, радісно зазвонили дівони, вдоволені, утішені
говни вийшли на вулиці. Цїла Америка перемїнила
ся у якусь велику родину шалїючу радістю, опя-
тїлу від щастя. І серед сих гимнів радості, серед
окликів щастя нараз вдарив грім в ясного неба:
Лінкольна замордовано. Народ став неначе ошоломле-
ний кимсь єсгранным ударом. І нараз залунав такий
загальний плач і наріканє, такий крик болю, якого
Америка ніколи еще не чула. Уся північ Америки
покрила ся жалобою, кожда родина заплакала, неначе
то її найдорожшого члена вбїго; та і в полудневих
стейтів не один оглядївший сказав у болю, що під-
час їх найбільшої бідї видерто їм, полуднєвцям, їх
найприхильшого друга. І було, неначе ся візна лю-
бов, якою дихали горожани Америки до свого
найбільшого президента обняла увесь цивілізований
світ. На вид домовини Лінкольна усі ті, що навіть
день перед сїм васьмівали його, осьмішували, висту-
пали проти нього, кїрно похвляли голови, заговорили
одним згідним хором похвали, заплакали одним вели-
ким плачем болю і розпукї. Від часу смерти Ва-
шингтона не було прикладу, щоби увесь народ заго-
ворив так згідно і одногласно, щоб похвалював так
однодушно великі прикмети, чесноту і великість Лін-
кольна; навіть коли Вашингтон помер, то навіть і по-
смерти сего національного героя не було такої одно-
душности в похвалах, яка була по смерті Лінкольна.І зовсім не можна сказати, що ся загальна сим-
патія і жалє були лишень вислідом трагічної смерті
Лінкольна. Протівно, ся трагічна його смерть, запо-
діана кулею фанатика тільки збільшила любов людю
до нього, поставила його на високий пєдестал загаль-
ного почитаня. І се почитанє мимо часу, мимо що-
літа і десятки літ минули, не ослабло зовсім у наро-
ді, протівно, можна сказати що зросло і росте з кож-
дїм днем. І днесь уся Америка без виїмку кланєє ся
найбільшому своему героєви, освободителєви невілн-
ників, Абрагамови Лінкольнови. —**З православного раю.**Галицькі москвфїли у-
строїли минулого року па-
ломництво до Почаєва і Ки-
їва, щоби в сей спосіб під-
готовити терен для право-
славїя в Галичині між тем-
ними та одуреними москво-
фїльство селянами. В честь
паломників відправлювано
торжественні богослужєня.
При стрічі витано їх про-
цєсіями, та хїба лишє на-
те, щоби они не могли на-
брати пересьвідченя про
правдїву вартість право-
славїя. А до чого довело
православїє в Росії, про се
хїба найкрасше сьвідчить
„Письмо изъ Волыни“, по-
міщенє в 3. числї „Галича-
нина“. Автором его є га-
лицький ємігрант, Ө. Ів.
Досинчук, який пише, що
темнота, лїнь, піянство і
біднота не належить в Во-
лині до нових прояв. Їх
могли би усунути „насто-
ящіє просвѣтители“, яких
однак там стрїнути тяжко.
Нїкуди на сьвітї не видко
такого піянства, як на Во-
лині, спеціально в повітах
нововолинським, каменець-
ким, житомирським і лубен-
ським. По улицях на моро-
зї валаяють ся мужчини і
жінки. Пють там не лише
селяни і дворяни, але пе-
редовсім „духовныя лица“,
Вражїя, які Досинчук ви-
ніє в церкви, описує він
отсими сумными красками:
„Мнѣ приходится по во-
скресєньямъ побывать въ
сельскихъ храмахъ, гдѣ по
необходимости слышишь,
какъ народъ молится. Онъ
молится не Богу, а уго-
дникамъ. Каждый православ-ный крестьянинъ вызываетъ
къ Богу только тогда, ко-
гда просятъ чего или когда
въ бѣду попалъ. А чтобы
благодарить Бога, словъ у
него нѣтъ; онъ знаетъ кре-
ститься, да поклоны бить,
сколько дупа приметъ да
поясница вынесетъ. Мо-
литесь же крестья-
нинъ не знаетъ. Еван-
геліе слушаетъ бла-
говѣрно, но про что о-
но, не відаєтъ, ибо здѣсь
во многихъ храмахъ свяще-
ники не объясняютъ тем-
ному народу это самое Е-
вангеліе и храмы по го-
дамъ не оглашаются
проповѣдями. Хотай у-
же самая государственная
дума постановила, чтобы
духовенство изъ царскихъ
вратъ проповѣдывало трез-
вость, но изъ этого ниче-
го не выходитъ. Во мно-
гихъ доревныхъ священ-
нослужители просто
презирають своихъ
прихожанъ. Вотъ у кого
грѣхъ на душѣ!“Отсѣ дописъ хїба аж
надто відслонює внутріш-
ну вартість православїя.Із нього видко ясно, що
вартують православні по-
пи, та як вони дбають про
віру. І сї самі люди, прий-
шовши у Америку, прока-
дають ся великими ревни-
вцями Христової віри, туман-
ять і цаганять народ, я-
кий темний, вірять сям
гробам, з верха побіляним
і блискулним, а в нутрі по-
ним гною і порошна. А ся
повисша допис і характе-
ристика православного по-
півства є тим цінніша, що
писала через наочного
сьвідка і то еще приклоп-
ника православїя, ярого
москвофїла. Тим то і ся ха-
рактеристика є тим прав-
дївіша, тим більше за-
слугує на віру, що писав
її чоловік, якого хїба о-
злобу або якесь упередже-
нє годї посуджувати.

Пару слів витовкування в справі календ. „Поселенець“.

До статі д. Нусина поміщеної в числі 4-ім „Свободи“ під заголовком „На родні пісні і поезія“ уважаю свім обов'язком кілька слів докинути. Як той, що головню займав ся укладом і приготуванням матеріалу до календаря „Поселенець“.

На припоручене д. Вичинського, ред. „Канад. Фармера“ заняв ся я приготуванням матеріалу до календаря. Усі статі, будьто не підписані, будьто підписані ініціалами „М. С.“ походять від мене. Про поміщене фотографії сумнозвісного „атца“ Крохмального і товаришів я ні то не анав; се зробив д. Вичинський на власну руку і то вже по моїм від'їзді в Канаду, та вавіть і досі не повідомив мене „по якій законній причині“ він се зробив. Розумієсь, що довідавшись доперва тепер про те, мушу якнайергічніше за протестувати проти так підступних ватій д. Вичинського, який хоче рівночасно поставити і „Вогови свічку і чортови огарок“, та приподобатись і Українцям і москвофілам, котрих то останніх у Канаді можна почислити на пальцях одної руки.

З наведеного отже слідує, що Чех, Дячек „Вогу духа вивен“, бо він лиш ваяв на себе кошта накладу, а до змісту і укладу календаря не мішав ся; уся ж вина паде на д. Вичинського, як протектора ось таких індивідуів „z pod ciemnej gwiazdy“ як Крохмальний et consortes. Не від річи буде тут додати, що усякі статі проти особи „атца“ Крохмального, д. Вичинський видає до коша, не хотючи мішатися в „партийну борбу“!!!!...

Микола Сиройдів.

Новинки.

КАЛЕНДАР.		
Лютый		
11	Ч.	Ігнатия
12	П.	ТРОХ СВАТИТ.
13	С.	Бара, Іоана безс.
14	Н.	Мясоп.
15	П.	СТРІТЕНІЄ ГОСП.
16	В.	Самеона Б.
17	С.	Ізидора

— Подає ся до прилюдної відомости що адреса Іх Преосвященства Епископа від дня 6-го м. звучить: Rt. Rev. S. S. Ortynsky, gr. cath. bishop, 816. N. Franklin Str. Philadelphia, Pa.

— Отсим сердечно дякуємо усім нашим Вп. Передплатникам за ласкаве надіслане нам згаданого в останнім числі ч. „Свободи“. Збуваючі нам числа відсилаємо ласкавим Вп. добр. з подякою та рівночасно просимо уже більше не надсилати нам сего числа. Редакція.

— „Разкол“ в москвофільському таборі. Галицькі москвофіли розбили ся на два навіть ворожі против себе табори. Молодші зірвали із старшими, закидаючи їм хунівство і проголосили по-

ступ й демократизм на становищі „руско-“ націоналізм. Се ліве крило почало видавати „демократично-поступовий“ тижневник п. з. „Русь“. Ся часопис першій мірі нищить старих москвофільських менерів, особливо пос. Короля і ред. Маркова за їх „угодовість“. „Русь“ писана етимологією, але чистішою народною мовою. Сей маневр „молодших“ москвофілів має на цілі успішнійше зляти „червоно-Русів“ з велико-Россами. Та навряд, чи се „поступовим“, „руським“ націоналістам тепер уже дасть ся.

— Недорід в Росії. Головні рос. управ. хліборобства вже відомо, що в багатьох краях держави не стало хліба на харч. Найтяжшим сей рік став для селян отсих губерній: полтавської, тодіської, чернігівської, херсонської, курскої, мало не всі саратівської, південних повітів самарської, східної половини орловської, деяких повітів вороніжської, північної частини донської області, більшости кутків білоруських губерній. В Сибірі потерпіли від неврожаю кончєтєвський, атбосарський та петропавлівський повіти Акмолінського округу. По всіх сих краях селяни з половини зими почали вже купувати хліб і, щоб не траїтись на корм скотині, мусять спродувати її за безцінь. Весною в сих краях не вистарить зерна на те, щоб засіяти ярину.

— Алькоголь а очі. Лікарі доказали, що алькоголеві напитки мають лихі наслідки на очі. Ціаки попадають в дальтонізм, с. є не розпізнають красок до того степеня, що всьо представляє ся їм в зеленій красці. До сего доводить параліж очного нерва.

— Похорон хінського цісаря. На початку минулого місяця в Пекні поховали з великими церемоніями помершого хінського цісаря. Тіло тимчасом поховано на загальнім цвинтарі, поки буде збудований окремий мавзолей для помершого. Улицями, якими йшов похоронний похід, не можна було нікому ані їхати, ані переходити; колиж хто припадково був на улиці, то мусяв падати лицем на землю і так переждати, поки перейде похід. На чолі похоронного походу йшов регент держави, князь Чун. З цісарської палати вивесли тіло 64 особи, а за палатами взяло домовину 128 інших людей. За регентом йшов „жалібний комітет“, зложений з 37 найвпущих урядників; третє місце в поході по старому звичаю займала юрба старців в лахманах. Далі йшов відділ коней та ослів, котрі, як вірають Хінці, мають „перевезти душу“ помершого цісаря на тамтой світ. Вкінці йшли двірські та державні урядники. Похід трєвав дві години і на увесь похорон видано кілька мільонів. Сего разу вперше трапило ся в хінській історії, що Європейцям дозволено брати участь в похороні цісаря.

— Примір до наслідування. Від 1. червня 1907 заведено в місті Мон в Бельгії таку установу, що кожда новонароджена дитина з бельгійських родичів зараз по народженю дістає від громади книжочку на вложеній на ошадність оден франк. Родичі можуть відтак вкладаїти дальші ошадности для дитини, можуть однак в потрібі ті ошадности витягнути, та дарований громадою оден франк остає на книжочці як довго дитина живе. За приміром міста Мон пішло 45 пнящих бельгійських громад, при чім горожані тих міст незвичайно вдювлені. На основі того досвіду поставив радний французького міста Марсильї, Ростен, 25. цвітня 1908 р. внесенє, щоб рада міста дарувала кожій марсильській дитині таку саму книжочку на ошадности. Рада міста прийняла се внесенє дуже радо. Можна сподівати ся, що так діяти як їх родичі, маючи книжочку щадничу на 1 франк, будуть

мати і інтерес і приману вкладки збільшати і тим способом розбудити ся серед суспільности змісль до ошадности. Коби то наші люди пішли слідом бельгійських та французьких громад, то може не оден гірко запрацьований цент, який в дитини дитини видає ся на виску і пнящі непотрібні річи, вплинув би на щадничу книжочку і став би завязком власного майна новонародженого дитяти.

— Дня 2-го с. м. в майнах вугля в Birmingham, Ala. в наслідок мильного заложєня динаміту наступила експльзїя газів, при чім погнбло 5 білих і 12 нігрів. На щастє експльзїя обняла лишень одну секцію, та в разі її розширення булоб пало жертвою около 100 людей під пору занятих під землею.

— Цікава знахідка. Колишній Валі Дамаска, Басим-паша в місцевій бібліотеці знайшов старинну рукопись, яка обіймає 3.116 сторінок. Газета „Servet-i-Tinun“ пише, що рукопись ся належить якомусь сучасникови „Сієдна-Іса“, — себ-то Ісуса Христа, і має в собі багато нових відомостей про житє й науку Спасителя. За останні кілька років се вже друга нахідка, яка має велике значінє для біблійства. Перша нахідка знайдена в околицях Єрусалиму — книжка про яку думають, що се євангелія апостола Петра; тепер ся євангелія переходуєть ся в лондонській публичній бібліотеці. Газети подають звістку, що германське посольство в Константинополі старає ся купити сю, недавно знайдену рукопись, за величезні гроші.

— Криваве жинво у Росії. Після судової статистики минувшого року засуджено в Росії на смерть 1975 осіб, а виконано 782 присудів. Найбільше число присудів смерті в однім місяці вносило 268 а кар смерті 119. За минувший рік заказано видавати 63 часописий.

— Дня 20-го с. м. в Петербурзі розпочав ся процес проти генерала Алексєєва, обжалованого о крадіж державних грошей. Обжалованє спричинєв міністер маринарки Діков. Є однак надія, що „крук круковн не видобає ока“.

— Нові часописи. В Тернополі став виходити з початком с. р. тижневник „Подільське Слово“ як безпартійний орган подільських Русинів-Українців. За редакцію відповідає п. Петро Чубатий. — Львівська часопись „Мета“ буде далі виходити як орган руського жіноцтва, згуртованого в товаристві „Жіноча Громада“. Редакційний комітет, що досп складав ся з кількох одинопц, буде значно розширений, а часопись буде вповсюм життя шпрокої організації, яка обіймає майже всі жіночі товариства. Перше число „Мети“ вийде з початком марця.

— Секретар Рут дня 26-го сїчня с. р. видав децизію, після якої відмовив російському урядови видачі революціонера Рудовича. Справа Рудовича свого часу викликала правдиву бурю обурєня поміж російськими ємігрантами. Скликувано по цілій Америці масові мітинги, підписувано протести і наконєць в судовій дорозі доказано свідками, що він був політичним а не звичайним поступником. Поміж Америкою а Росією не існує ніякий уклад, сплюю якого мала-б ся видавати політичних проступників і на сій підставі Рудович спас ся від смерті, а що найменше від яких 30 літ тюрми.

— Рекорд під взглядом часописів осягнула Німеччина. Тепер виходить там 5.500 газет, з яких 800 є щоденних. Англія має 3000 газет, а з них є 809 щоденних. Франція загалом має 2.819 часопись, з чого четвертина припадає на дєвнники.

Бельгія має близько 1.900 видавництв а з того около 100 дєвнників. По сім ідуть Австрія, Іспанія, Росія, Греція і Швайцарія. Япон має 1.500 газет. В Африці є 200 часопись, з чого 60 виходить в Єгипті. В Злучених Державах є ні менче ні більше, тільки 12.500 ріжних часопись. Загалом взявши на цілім світі одна часопись випадає на 82.200 людей.

— Продана жінка. В селі Вовчків, в київській губерній трапилась — як доносить „Рада“ — така подія. До Вовчкова приїхав з села Межиліски селянин Мишка. Він почув, що з Вовчкова багато людей виселяють сяна Сибір і що тут можна дешево купити землю. Побалакавши з людьми, заїхав він до сєянїна Василя Ковальчука. Обміркувавши там свої справи, Мишка висловив ся між иньшим, що колиб хто продавав жінку, то він би й жінку купив, бо сам вдовець. Ковальчук не довго думаючи, запропонував йому купити у його жінку. Мишка запитав жінку, чи згодна вона на пропозицію. Та згоди-лась. Ударилипо руках і Мишка сторгував жінку за пару коний з бричкою. Запили мого-рич, а далі запросили сусідів та родичів і запивали ся з сього приво- три дні — „весіле відбували“, як казали селяни. Після весіля Мишка забрав жінку

Ковальчукову Секлету і поїхав до дому. У Секлеті Ковальчукової четверо дітей: син жонатий, дочка замужна, один син парубок літ 18, і нарешті ще дочка, дівка літ 20. Діти підняли крик, особливо жонаті. Замужна дочка поїхала до Межилісок до матери і почала плакати та скаржитись, що мати ославила усю сімю. Стара Секлета, не довго думаючи, кинула Мишку і вернулась до Ковальчука. Мишка другого дня приїхав до Вовчкова до Ковальчука з претенсією: або жінку віддати оба верни коний з бричкою. Але-ж Ковальчук уже встиг продати коні і бричку за 80 карб., а через те й заявив, що за жінкою він не посилає, і не просив її назад вертатись, а через те Мишка може забрати її з собою як свою власність. Але-ж Секлета рішучо відмовилась і з Ковальчукової хати не йде. Мишка збираєсь ся розпочати з сього приводу судову справу.

— „Небезпечний“ вязень. Одна російська часопись доносить, що тепер сидить у в'язниці в Чяті, на Сибірі, відокремлений від иньших, 10-літний хлопчина, Писаренко, котрого вв'язать вже від кількох місяців. Через два реки сидів він в тюрмі із своєю матір'ю, в характері нелітної дитини. Матір засуджено за справу федералістів і вислано на тяжкі роботи в Сибір, а її десятилітнього хлопчину узнали

тепер також винуватим за па- лежанє до федералістів, отже як переступника задержано в строгій в'язниці. Страшне вражіє роблять сей хлопець, ходячи по в'язничному подвір'ю в арештантським одязі, в асєпєті чотирох жовнів із острим багнетами. Цєвно що аж тепер доперва безпечєнство російської держави є заповненє, коли такий небезпечний проступник сидить у тюрмі.

УЖЕ ВИЙШЛО ПЕРШЕ ЧИСЛО церковної газети „ДУШПАСТИР“

Річна предплата вимосить тільки 1.25 д

За редакцію відповідає о. П. Понятин, і на подану адресу просить ся посылати усякі дописи і вієти з житя гр. кат. громад.

Передплату просить ся посылати на руки о. А. Уліцького, 76 Grand Str. Jersey City, N. J. Адреса редакції звучить: Rev. P. Poniatyshyn 411 Washington Ave, Elizabeth, N. J.

У Відни виходить українська місячна часопись UKRAINISCHE RUNDSCHAU

в німецькій мові, що заступає інтереса українського народа перед культурним світом.

Програма

ВЕЧЕРКА І АМАТОРСКОГО ПРЕДСТАВЛЕНЯ,

устроєного членами читальні ім. Маркіяна Шашкевича в рускій гали „Просвіта“ в Питебург, Па.

дня 14 лютого 1909.

I.

„ВІДЬМИ“,

ком. в 2. актах, написав А. Веретельник.

Особи:

Олена, мол. вдова—п-а Ю. Ручка Кульч.

Текля, сусідка, щира товаришка..... п-а Марія Гут Кульч.

Данило, молодий 20-літний дяк, брата-нок і вихованок Олени...п. Іван Ганяк.

Прокіп, дід-пастух, чарівник..... п. А. Лазєнга.

Хаїм Гельдмаєр, арендар...п. Ів. Баган.

Діє ся на селі.

II.

СЕМЕ НЕ НРАДИ

сумна комедія в 1. акті, нап. І. Я. Луцик.

Особи:

Мотьо Пархєнблїт.....Григ. Дємид.

Сура, єго жінка, п-а Ю.Штокайло Кульч.

Лейбусь, малє жидєня.....Іван Гурєтяк.

Вїйт.....о. Теодор Яцишин.

Сєман, сєлянин.....п. М. Станчак.

Танас, сєлянин.....п. Т. Сєйка.

Іван, господар з сусідного сєла.....п. Берєжницький.

Танас, жидів. грубопал...п. П. Грошко.

Циган.....п. Й. Стасишин.

Діє ся в кормі.

III.

1) Шевченко: Розрита могила.....п. Фльоріан Вовчко Кульч.

2) „Козачєньку“, народна піснь..... виконає мішаний хор.

3) Олєкса К—а: Збуди ся народе!.....віддєкляує п. Іван Ганяк.

4) „Чути дзвіночок в дали“ і „Ой під гаєм, гаєм“ — народні піснї.....виконає мішаний хор.

5. Закінченє.

Початок о год. 8-ій точно. Просить ся о спокійнє захованє підчас представлєня.

ДО ВІДОМА УСІМ ВП. П. СЕКРЕТАРЯМ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ.

Калєндарі Р. Н. Союза на 1909 рік для членів ви- славо сими днями для кож- дого відділу на адресу до- тичних місцевих П. П. Се- кретарів. Просить ся отже п. п. Секретарів відсбрати їх і ори найближшій нагоді роаділити їх поміж членів свого відділу.

Прєкрасні фарми в полуднєвїм Michigan.

Хто не хоче аби його ошука- но, а хоче мешкати в найздоров- шім кліматі, коло великих міст, мати гарну фарму з красною бу- дівлею і добрі землі та кусник доброго твердого ліса, нехай не відкладає, і купить собі від нас фарму, а ми виставимо на ню „Deed“ і „Abstract“. Ціна дуже низька. Готові фарми з бу- дівлею в ціні за 80 акрів від \$1000 до \$3000. Грунта неуправ- лєні в ціні за оден акер від \$3 до 15 дол. Всі фарми продаємо разом з угльом на кільку літну розплату. Хто купить фарму ді- стає зворот коштів за дорогоу.

The Badovsky Land Co. Box 47 5—8 STANDISH, MICH.

В день роковин васнованя українського Товариства „Просвіта“, 204 відділ Р. Н. Союза, відіграє ся перший раз в Нью-Йорку театральне представлєнє

„АРЕНДАР“ драма з сільського житя в 3 ох актах а 6 ох відслєнах в суботу дня 13. Лютого 1909 в гали Manhattan Lyceum, 66-68 E. 4-th Str. В. НЮ ЙОРКУ.

Особи:

Іцко Вольф арендар.....т. М. Трач

Крутарекий писар.....т. В. Мартинюк

Яцків дяк.....т. С. Чєсний

Богатчук господар.....т. Й. Хомів

Павло єго син.....т. Н. Федчишам

Малєня дочка Богатчука.....т-а П. Добуш

Палєня вихованка Богатчука.....т-а М. Франківна

Свящєник.....т. О. Шєрємєт

Комісар.....т. В. Яремчиши

Начальник.....т. Маршицьки

Щмудь кєльнєр.....т. С. Гєл

Сура, жівка Іцка.....т-а Я. Гєлєта В.

Марко Керяпчийий.....т. Н. Лєба

Річ діє ся на селі.

Перед першим актом відєспіває хор Тов. „Просвіти“ такці „Ох та не любї двох“ і „Козак“.

Перед другим — „Лєтїв рєд“.

Перед третім — „А тьфу тобі“.

По представлєню „Завіщанє“, відєспіває хор в супровє музички.

По представлєню Великий Баль і Почта любові

ЦІНИ МІСЦЬ: Крієсла перворядні 75 цєнт., другорядні цєнт., треторядні 35 цєнт., мієця стоячі 25 цєнт.

Вєїх шпрях Українцїв проєймо взяти члєсєнну учє в представлєню, як також в нашім великім сьєятї в дєнь ковин заснованя нашого Товариства.

КОМІТЕТ.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Покровитель і почитний член
Р. Н. Союзу.

Іх Пресвященство Стефан Со-
тер Ортинський, перший русь-
кий єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балог,
712 Carson Str. S. S. Pittsburg,
Pa.

Председатель:

Дмитро Капітула,
McAdoo, Pa.

Місто-председателька:

Марія Черешак,
Trenton, N. J.

Місто-председатель:

Федор Гут. Кульчицький
Pittsburg, Pa.

Касієр:

Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Sha-
mokin, Pa.

Секретар фінансовий:

Осип Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:

Теодозий Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:

Михайло Беля, Holyoke, Mass.

Петро Ярема, New York, N. Y.

Іван Глова, Shamokin, Pa.

Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa.

Алексій Горбаль, Derby, Conn.

Михайло Чегін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія.

о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str.

Yonkers, N. Y.

Василь Гринько, Scranton, Pa.

Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:

о. П. Понятишин, 411 Washing-
ton Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:

Ант. Цурковський, 184 Hudson
Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:

Б. Кирчів, 184 Hudson Str.,
New York, N. Y.

Головний організатор:

Мих. Беля,
56 Hamilton Str., Holyoke, Mas.

Посмертні вісти.

Русин Петро, член Р. Н. Со-
юза, від 58. Ramey, Pa. помер
17-го грудня 1908. Небіжчик по-
ходив з Галичини, села Стру-
бовська, пов. Ліско.

Падла Анастасія, жена Тимка,
члена Р. Н. Союзу від 4. Jersey
City, N. J. померла 7-го січня 6.
р.

Вічна пам'ять!

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О.
Ник. від 53. подає до відомости,
що мітинг відбуде ся 14-го люто-
го о 2-й год. по пол. Всі члени,
так місцеві як і позамісцеві ма-
ють явити ся і вирівнати свої дов-
ги; котрий член не явить ся, за-
платить 50 цнт. кари, а урядник
долара.

До пологди важні справи.
Н. Войтович предс.,
Т. Гут Кул. кас.,
Михайл Митренко секр.

MONESSEN, PA. бр. сьв. Ів.
Хрест. від 62 подає до відомо-
сти, що братський мітинг будуть
від тепер відбувати ся в другу
неділю по першим в гали під ч.
469 Schoemaker Ave.

Анд. Кліш секр.

CHICAGO, ILL. бр. сьв. О.
Николая від 106. отрим подає
до відомости, що дня 6. лютого
1909 в суботу о 7. год. веч. в цер-
ковній гали відбуде ся мітинг.
Справоздане старого уряду зі
свої діяльності за рік 1908.
Кожний член мусить явити ся.
Неявивший ся заплатить 50 цн.
кари.

Петро Вінярський предс.,
Ілько Моранець секр.
Яцко Оленець кас.

GLEN LYON, Pa. бр. сьв. П. і
П. від 27 подає до відомости,
що буде приймати нових чле-
нів до бр. за половину вступ-
ного в місяцях січні і лютім.

М. Фуджак,
Н. Москва,
А. Фринько.

PERTH AMBOY, N. J. Бр.
сьв. О. Николая, від 104, подає
до відомости, що в місяці січ-
ню і лютім буде приймати ся
нових членів до братства без
вступного.

М. Ваверчак, секр.

KEOKEE, VA. тов. „Січ“, від.
219 подає до відомости, що мі-
тинги відбувають ся з рази в мі-
сяці, крім 1-го і 20-го.

Т. Починок.

ELIZABETHPORT, N. J. бр.
сьв. Мих. від 142 подає до відомо-
сти, що в місяці лютім при-
ймає нових членів до бр. без
вступного.

С. Байтала секр.

PORT JERVIS, N. J., бр. сьв.
Арх. Михайла, від 198 подає до
відомости, що вибрано сліду-
ючий новий уряд на рік 1909:

Гр. Гумовський пр., Ів. Прохе-
ра з пр., Мих. Косоного секр.,
Я. Стружій з. скр., В. Дорчак
кас., М. Ванько і Корнеліо Кра-
мар контр., М. Козак і М. Кух-
тяк над. хор., Гр. Федак кап., М.
Косоного м. організатор. Мі-
тинг. кожної неділі по 10-ім, в
гали рим. кат. костела Пр. Діви
Марії 50 Ball Str.

Гр. Гумовський пр.
В. Дорчак кас.,
Мих. Косоного секр.

MAHANOU CITY, PA. бр.
сьв. О. Ник. від 222 подає до відомо-
сти, що дня 24-го січня ви-
брано слідуєчий уряд: Н. Ор-
мянчук пр., Й. Льюренц з. пр.,
Я. Семенюк скр., М. Кохан зас.
секр., Ю. Дуріла кас., А. Хомик
доз каси, Й. Качмарчик доз. ка-

си і книж., М. Вільчинський
кап., Бр. Карпинський заст. Ф.
Козловський і Ф. Слівінський
коло заст., М. Вільчинський, П.
Тиньо і А. Матея опікунп хо-
рих, Ч. Коллинич дверн., К. Олі-
нійчук післ. Мітинги в першу
неділю в місяці о 3-й год. по
пол. в р. кат. слов. школі на
Wory Str.

Я. Семенок секр.

ST. LOUIS, MO. бр. сьв. Ар.
Мих. від 14 подає до відомости,
що вибрано слідуєчий новий у-
ряд: А. Вавельський пр., П. Ко-
пач з. пр., Гр. Копча скр., С. Ва-
риха з. секр., М. Рудзін кас.,
П. Бугель з. кас., П. Копча, Т.
Макара і М. Дзюбин контр. ко-
міс., А. Репа, Ів. Коцур, Ст. Шу-
бляк і І. Сисак доз. хорих на St.
Louis, Mo. Ів. Лабаш д. хор. на
Bellewille, Ill. Ю. Деревянник д.
хор. на Madison, Ill., Ст. Мака-
ра, маршал., М. Жидик дверн.
Адр.: Gregory Korcha, 302 St.
George Str., St. Louis, Mo.

Гр. Копча секр.

BROWNSVILLE, PA. бр.
сьв. Ап. П. і П. від 6. подає до
відомости, що вибрано сліду-
ючий новий уряд: М. Бенча пр.,
В. Шаки з. пр., Ів. Петришко
скр., В. Стройка з. секр., М. Ді-
янсон кас., В. Бенча і Ів. Кісс
доз. каси, В. Стойка кап. Д. Су-
так, ь, Тілер, В. Стойка, доз.
хорих, ь, Дани управ. галі В.
М. Білявін дверн. Адр.: John
Petriska, Box 118, West Brown-
ville, Pa.

Ів. Петришко секр.

TAYLOR, PA. бр. сьв. О.
Николая вибрало отрим уряд-
ників: Ф. Шумейко пр., М. Гай-
дук з. пр., Й. Сенюк секр. фін.,
М. Марущак секр., П. Голова-
чак кас., І. Трач з. кас., Д. Ді-
дух секр. рек., Гр. Олійник з.
секр рек. М. Валюш і Л. Сенюк
доз. хорих. Ю. Крайківський, С.
Сенюк, А. Гринь, В. Горощко
контр. комісія, М. Кіос капітан
С. Витрал хорунжий. Інтересу-
ючі най ся звертають на адресу
секретаря J. Senuk, Box 231,
Taylor, Pa. Lackawanna Co.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв.
Володимира подає до загальної
відомости всім своїм членам що
слідуєчий мітинг припадає 20.
Лютого 1909 в гали 167 E. 4-th
St. Комітет жадає щоби всі чле-
ни явили ся на сей мітинг, бо
суть дуже важні справи. Кожний
має виповнити свою належи-
стість що до Р. Н. Союзу, бо ко-
трій не виповнить буде суспен-
дований з Р. Н. Союзу. Кожний
член безсумнісно мусить явити
ся і мати з собою „беч“.

Стефан Шевців секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ
як пошукування знаках, оголо-
шення балів, представлень, скла-
дів і т. п. друкує в „Свободі“
по ціні одного цента від слова
на оден раз. Гроші треба при-
слати наперед.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Подає ся до загальної відомо-
сти, що братство сьв. Петра і
Павла, відділ 82 Р. Н. Союзу
устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

дня, 13-го лютого с. р. в гали
Манджеро в
NEW ALEXANDRIA, PA.
Початок точно о годині 4-й
по пол.
Вступ для мушин по \$1.25,
для женщин вільний.
Пригравати буде найліпша
музика з Пітсбурга.
Напитки безплатні, перекус-
ки свіжі.

Взявсамо членів, щоби безу-
сильно взяли участь на згаданім
бали.
За порядок і добру забаву ру-
чить балеви

Комітет.

КОНЦЕРТ! БАЛЬ!

РЕДСТАВЛЕНЕ!

устроює гр. кат. парохія, при
церкві сьв. Івана Хрестителя в
CLEVELAND, O.

дня 13-го лютого 1909

в Окке Hall на Erie улицы

Програма

1. Я Русин був...
2. Як бим була...
3. Мир вам братя...
4. Чарочко моя...
5. Ой піду я до млина...
6. Боже Великий...

відспіває тов. „Клівляндський
Руський Боан“.

Вступне слово ... о. Е. Бурик
Козаченьку, дек. п. Вас. Монрик
На чужині декламация ...
... п. Анна Бабінчак
Рідна мова дек. ... п. Кат. Синяк
Два віночки дек. п. А. Петрусь

„СТРАЙК“

Комедія в 3-ох діях
Вокоман ... п. Н. Мпллянич
Ресентий ... п. М. Серак
Настуня його дочка ... п. С. Ляш
Марійка, її подруга

... п. Г. Кормош
Іван, жидівський попихач
... п. А. Міндек
Семен, академік ... п. Й. Сенчина
Василь, мол. господар
... п. Ів. Мітро
Василиха, його жінка
... п. М. Кормош
Никола, мол. парубок
... п. Н. Кормош
Матій, мол. парубок
... п. Й. Дзурічко
Мортко, арендар ... п. П. Єдинак
Павлуно, школяр ...
... п. Й. Гладіш
Юрко, школяр ... п. Й. Капляфка
Режисер і управитель ... п. Ів.
Поп.

Вступ: мушчина з жінчиною
35 цнт., жінчина сама 25 цнт.
Сердечно повитаємо наших
Русинів, а за добру забаву і
смачні закуски ручить

3—5 КОМІТЕТ.

ТЕАТРАЛЬНЕ

ПРЕДСТАВЛЕНЕ

„В старім і Новім краю“
і
БАЛЬ

відбуде ся дня 13-го лютого
1909 р. в Music Hall, 213 Lacka-
wanna Ave., Scanton, Pa.

Особи:

Микола — Іван Кирилюк.
Андрій — Клим Вітошинський.
Андріха — Евдок. Калакука.
Іваніха — Розал. Гришко.
Мошко — Мих. Роздільський
Війт — Василь Гнус.
Мартин — Михайло Волошук.
Газдиня — Анна Урманець
Михайло — Кирило Волошук.
Василь — В. Гнус.
Олекса — Михайло Язвинський.
Гинь — Максим Глух.
Стефан — Ілько Гришко.
Ілько — Дмитро Попіль.
Михась — Василь Роздільський.
Марійка — Роз. Гришко.
Полісмен — Федір Піндзюла.
Ганя — Анна Сенюк.
1 паруб. — Василь Стельмах.
2. паруб. Онуфр. Запотоцький.
3. — Ілько Гришко.
Режисер П. Кирилюк.
Початок балу о год. 12. в по-
лудне. Початок представлення о
год. 7.30 вечер.

Ціна місць: 35, 25 і 10 цнт.
Дохід призначений на укра-
їнсько-руську церков сьв. Воло-
димира в Scanton, Pa.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ БАЛЬ

відбуде ся дня 13-го лютого с. р.
в Elizabeth, N. J. на дохід міс-
цевої церкви в гали Singer-a.
Початок о год. 5-й по пол.
Вступ від особи 25 цнт.

За комітет:

Вас. Левчик,
Юрко Кравець,
Вас. Гриценко 3—5

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Братство Пресвятої
Троїці, відділ ч. 203. Р. Н. Сою-
за дня 20-го Лютого 1909 р. в
Дувей Гали ч. 76 North 6-th St.
Brooklyn, N. Y. Початок точно
о годині 7-й вечер. Музика зна-
менита. Вступ від особи 25 цнт.

Запрошуємо всіх Бруклінсь-
ких Русинів і Русинок як та-
кож і з околиць.

За добру обслугу ручить
Комітет.

Перший Український

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

відбуде ся
заходом брацтва сьв. Володими-
ра відділ 190 Р. Н. Союзу
дня 21-го лютого с. р. в гали під
числом 536 Market Str., Newark,
N. J. Початок о годині 6-й ве-
чером.

Усіх щирих Русинів Україн-
ців запрошує ся як найсердеч-
ніше на сей перший Баль.
Прийдіть всі, як один, нехай во-
рог не ликує, нехай бачить, що
у нас сила і єдність, що мимо їх
заходів ми всі стоїмо твердо і
сильно під нашим прапором,
прапором Руси-України! По-
кажім нашим ворогам, що всі їх
заходи розібють ся неначе філі-
води о тверду скалу нашої єд-
ності! Лиш в лучности сила!
Балеви комітет.

ДЕ Є

Микола Придзимірський, 18
літ, родом з Коршівки, пов.
Скалат. Тому третій рік, як при-
їхав до Америки до Buffalo, N.
Y. і невідомо де тепер знаходить
ся. Хто би о нім що знав, або
він сам, нехай буде ласкавий
на оден з понижших адресів зго-
лосити, а дістане належиту ви-
нагороду.

Paul Lozinsky,
Northampton, Pa
або: Стефан Придзимірський в
Fogesville, Pa 2—5

ДЕ Є

Василь Цебрик, член 197-го від-
ділу Р. Н. Союзу, родом з Луж-
ка гірного, пов. Старий Самбір.
Если до слідуєчого мітингу не
зголосить ся (14-го лютого с. р.),
зістане виключений.

Андр. Лужецький секр.,
Box 117,
Swoyers, Pa.

ОГОЛОШЕНЕ.

Потрібую сейчас дякоучите-
ля. Платня місячна (без помеще-
каня і харчу) від 35 до 50 доля-
рів в міру заслуг. Вимоги: ґрун-
товне знанє нотного співу, бо-
дай в практиці, так щоб умів
провадити хор. 2) Голос тено-
ровий. 3) Знанє провадження
вечірньої школи в руським язичі
дві години денно, (в Суботу ці-
лий день) з тутешніми дітьми.
4) Моральність і тверезість.

Голоситись на адресу:
Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka. Co.

КОНКУРС.

Парохія потребує дякоучите-
ля; місячна платня від 35—45
в міру заслуг. Вимагає ся: 1)
точне знанє уставу церковного,
піня нотного а взагально прова-
дження хору 2) добрий голос
(тенор) 3) совісне проваджене
школи 2 год. денно вечером в я-
зичі руським 4) моральне захо-
ване ся. Голоситись:

Rev. Al. Rotko,
Box 1091
Carnegie, Pa.

ШУКАЄ ПОСАДИ

Абсолютно академії торг., Ру-
син, 21 літ, з знанком руським,
польським, німецьким і обізна-
ний з язиком французьким і ро-
сійським шукає посади.

Box 429 kost.
Franklin Furnace, N. Y.

ЧИТАЙТЕ В PASSAIC, N. J.

Францішок Барна, що має пе-
ребувати в Passaic, N. J., нехай
зголосить ся до австрійського до-
му Еміграційного 170 East 80-th
Street, New York по свого брата
Івана Барну, 17-літнього хлопця,
що на днях приїхав з краю.

Заряд Руського Бюра Праці
сьв. Рафа. ла 339 E. 20. Str. New
York.

ПОЗІР! ЩОСЬ НОВОГО!

Нові пера автоматичні до пи-
сання! Пишіть і залучить степ-
сів за 20 центів. Великий вибір
книжок, наукових, молитвенни-
ків, крести, образи, прибори до
писання, тютюн красний. Пишіть
по цінник. Адреса:

Knyharnia Nowosty,
808 Carson Str.
5—6 Pittsburg, Pa.

ХТО ХОЧЕ РОБИТИ

ГРОШІ?

Пошукую спільника або куп-
ця. Добре місце для Русина. Го-
лосити ся:

808 Carson Str.
Pittsburg, Pa.

НА ПРОДАЖ

гросерня, гарно заряджена. Биз-
нес розвинений. Ціна \$900.00.
Причиною продажу є виїзд до
краю.

141 Berry Str.,
Brooklyn, N. Y. 4-7

ПОЗІР МОЛОДЦІ!

ДІВЧАТА ПОЗІР!!

Хоче молодець мати дівчину,
щоби з нею женити ся, або дів-
чина хлопця, щоби вийти заму-
ж, то нехай зголосить ся на низше
подану адресу. Ми уділяємо вся-
ких інформацій молодим людям,
і вже не одна пара в такий спо-
сіб пібрала ся, та чому-ж Вам си-
діти без товариша життя, та зав-
дувати жонатим людям?

Пишучи до нас по інформації,
вложіть за два центи марку.

National Matrimony Bureau,
Box 73
Winnipeg Man., Canada 4-5

ДО ВІДОМА УСІМ ПП. МІС-

ЦЕВИМ СЕКРЕТАРЯМ

Р. Н. СОЮЗА.

Упрашає ся усіх секретарів
місцевих відділів Р. Н. Союзу,
аби при нагоді подавання Голо-
вному Уряду Р. Н. Союзу імен
„принятих на ново членів“ (то
є тих, що попереднього місяця
братство їх суспендовало) рів-
ночасно подавали і їх адреси до
адміністрації „Свободи“.

Се є доконче по тій причині,
що раз суспендованого члена
сейчас викидає ся з адресара і
коли по місяці братство прий-
ме його на ново, ми дістаємо
лиш його імя, але без адреси, та
тому не єсмо в стані посилати
такому членови часописи. Нако-
ли отже П. П. секретарі місце-
вих відділів зволять ласкаво по-
давати нам і адреси „новоприня-
тих членів“ то тим способом за-
побіжить ся усяким колотнечам,
квасам і наріканям.

Адміністрація „Свободи“.

НОВА ЕРА.

Зі всіх сторін надходять за-
певнення, що наближає ся ко-
нець тяжких часів і що надхо-
дить нова ера добрих часів. І ми
повинні приготувити ся до но-
вих обов'язків через удержане
себе в добрім здоров'ю і силі.
Сі, що суть хорі, повинні ужи-
вати Трінера Американський Е-
ліксир Гіркого Вина, щоб добу-
ти фізичної і умовної сили. Пе-
редовсім се вино управильнить
ваше травленє надаючи вам нор-
мальний апетит. Органп травле-
ня скріплять ся і будуть могли
легко асимілювати усякі корми,
то значить, що організм з'ууже
усі частинки поживи, що дасть
обильну кров і викине на верх
усі непотрібні і шкідливі части-
ни.

Є се знаменитий лік у всіх
недугах, де обявляє ся страта а-
петиту, ослаблене, у всіх забу-
реннях жолудка і кишок, коли є
слаба кров, в стані нервозности.
і безпінного змучення. У всіх
другсторях.

Новий „Рінальдо-Рінальдіні“.

Росія має тепер свого „героя дня“, нового „Рінальдія-Рінальдіно“, а тамана знаменито з'організованої шайки розбійників, Александра Савіцького.

Імя Савіцького громом понесло ся тепер по цілій Росії, а його вчинки під виглядом бравури, під виглядом шаленої смілости та що таке ся умітного укривання ся по доконанню грабежів, не мають здасть собі примірів.

Кругом його імени сплела ся ціла вязанка оповідань, легенд і розказів.

Днесь — Савіцький є героєм дня, яким займають ся і в Петербурзі. Вони визначили нагороду 3.000 рублів за вловлене смілого грабіжника, який не то, що грабить безлично, у білий день, але по присе немилосерно еще глузує собі з поліції і жандармерії.

І цікаво, що навіть ся висока надгорода не спонукує вікого видати Савіцького властям.

Як тепер удало ся вяснити російській поліції, Савіцький, се бувший ученик 4-ої класи реальної школи в Новозибкові. Уже в школі відзначав ся він огайдушністю і ва се одержав від своїх товаришів прізвисько: „анархіст“. У Савіцького є мати, який по доконаних ним пару грабежах відобрано право удержувати шинок. Коли він про се дізнав ся, закликав обурений: „Що тут завинила моя мати?! Я ва се страшно буду мстити ся!...“ І дійсно — сьвято додержав свого слова.

Слідуючі факти нехай послужать приміром.

Отсего власне року Савіцький жив в однім містечку коло Києва під псебравним іменем, мешкав найспокійніше, належав на віть до клубу і щоденно ходив там на карти. Про се дізнала ся поліція і кинула ся до клубу, щоб а-рештувати Савіцького. Сей однак дві хвилини перед її приходом спас ся і пропав неначе камінь у воду.

Другий случай: в однім селі віт рішив такої за всяку ціну його піймати. І бей серед білого дня приходить у його хату Савіцький, представляє оя і витягаючи револьвер питає його дуже чемно: „Чи не ви порішили мене вбити?“

Позаяк се мені не до смаку, тому я присудив тебе поперед вбити. Готов ся на смерть!...“ Уся родина віта пошла в страшний переполюх. Жена падає на коліна перед Савіцьким і просить о жите. На се опришок осміхнувся, сховав револьвер і найспокойніше відійшов.

Недавно сему губернатор Чернигова дістав від Савіцького таку карточку: „Відіжджаю на місяць за гризядю на урлюп і уважаю своїм обов'язком повідомити про се ваше превосходительство. По пова-

роті з за границі буду мати честь лично вложити мій покля вашому превосходительству“.

Сейчас заалармовано усю поліцію, переведено тисячі ревізії, але Савіцького не найдено. Тимчасом сей в сю ніч напав на жіночий монастир „Разрытое“, віддалений на 8 верстов від стації „Жубяново“ де власне був зібраний цілий відділ поліції.

Нічний напад викликав паніку в монастирі.

Тимчасом Савіцький казав собі дати лишень біле для себе і своїх товаришів, потім прийняв благословення від монахині, вложив її певну значну суму грошей, за що казав молити ся їм за свою душу. По сім зник.

В пів години по сім наспіла у монастир поліція, однак безуспішно.

По дорозі з монастиря заїхав Савіцький до поміщика (власителя дібр) Д-ка, який власне справляв імени своєї жінки. Коли тут прибув Савіцький і голосно представив ся, серед зібраних численно гостей вибух страшний переполюх. Однак він запевнив їх, що не мають чого боятися, бо він приїхав лишень, щоби гавдині дому пожелати з іменинами. І дійсно цілий час він поводив ся як джентельмен. При столі пересидів з яку годину, випив шампанського і відїхав далше в три хвилини перед тим, як прийшла у дім поліція, вислана за ним в погоню з монастиря.

Дня 12-го грудня киевська часопись „Последнія Новости“ дістала поштою від Савіцького слідуючий лист: „Високопов. Пане редактор! Не відмовте помістити в шпальтах Вашої часописи слідуюче спростоване. Власне зовсім припадково попало ся мені у руки последнее число часописи „Киевская Мысль“, в яким є поміщений передрук з „Бирж. Вѣдом.“ про вбійство п. Харченко і Вейцмана. Кореспондент згаданого часописи се вбійство приписує мені. Я крайню обурений так тим звирським вбійством як і приписуванем мені якихсь нечесних діл і називаю його власним язиком: се по „істинно татарськи!“ Ті особи, що інтересують ся мною, прошу наводити про мене не сплетні, але дійсні факти, або заждати аж до весни, аж доки я, користуючись вакаціями, не подам у часописи моїх заміток вроді дневника. Прийміть слова найглубшого поважання: Алекс. Савіцький. Київ 11 грудня 1903 р. P. S. Висше подане спростоване я признаю для місцевої публіки. З кореспондентом же часописи „Бирж. Вѣд.“ я буду мав нагоду інакше розяснити ся...“

Вельми цікавий також є побут Савіцького на фільварку „Стольное“, власності графа Мусин-Пушкіна. Фільварок і мешкальна палата суть получені телефоном.

І ось раз через телефон повідомляє Савіцький графа, що вибирає ся до нього в гостину та що в виду того очідає прийняти.

Граф прийняв се за жарт завідателя дібр, позаяк і дістав телефон із його канцелярії.

Вечером являє ся дійсно Савіцький і каже замельдувати графові через льокаля свою візиту. Від нього дістає відповідь, що графа нема дома. На се замітив, що се дуже негучно зі сторони графа, який знає, що він прийде, не ждав на нього. На всякий случай жадав побачити ся хоч з графинєю. Ся перепудже на вислала Савіцькому 300 рублів, які він сховав найспокійніше і відійшов з обіднякою, що в недоволі поверне, бо хоче такої доконче „лично“ бачити ся з графом.

Його очайдушна відвага пробиває ся найзркіше в його виступах з поліцією. Не говорить ся тут зовсім про такі дрібні случаи, як його візити у міського ісправника в мундурі жандарма або власноручна його напись на порозклеюваннях по мурах оголошеннях, що уряд визначує за його зловлене 3 тисячі рублів: „Читав з вдоволенем і зі своєї сторони визначу 2 тисячі рублів тому, хто мене зловить!“ Він звичайно наперед повідомлює поліцію, що того а того дня о грабить таке а таке майно і завісгди так уміє повести діло, що довершує ограблення на пів години перед приходом поліції.

Приміром на желізничній стації, Димки, дістає поліція таку телеграму. „Завтра приїжджаю о третій годині по полудні. Савіцький“.

Річ природна, що уся поліція на ногах. В означений час прибуває поїзд, з якого висідають два купці, дуже добре знакомі поліції і грубий, старший піп, з великим хрестом на грудях.

За попом виносять величезний куфер, пакки, пакки, вузлики, подушки. На вид сего величезного багажу попа навіть і поліція іронічно підсміхає ся. Піп довго жде на прибуте своїх коний на двірці, і нарешті не діждавши ся, рішає їхати далше желізницею.

— Коли їде слідуючий потяг, — питає, підходячи до жандармського полковника.

— За дві години! батюшка, відказує гречно полковник підходячи під благословення і цілуєчи його в руку.

За дві години відіжджає піп а вечером поліція дістає телеграму: „Я виповнив обідняку. Був у вас о 3-ій годині в ясіі попа. Савіцький“.

Розлючена таким глумленням ся поліція уживає всіх сил, аби смілого ватажка дістати у свої руки. Дарма. Вія неначе граючи ся кидає ся в щораз то нові небезпеки, видумує, щораз

то шаленіші штучки і завісгди звикає і пропадає без сліду. Богато також причиняє ся до його неувимости факт, що він грабить лишень богачів а завісгди спомагає селян, які незвичайно симпатично відносять ся до очайдушного ватажка.

ПРОСЬБА.

Просить ся Пов. Читачів повідомити гр. кат. Уряд парохіальний в Перт Амбой де знаходиться замужна Юстина Мельник родж. в Третині, літ 30, пов. Рогатин, Галичина, котра перед кільканацятьма днями прибула зі старого краю до Америки, утікаючи зі своїм любимцем, а оставляючи двоє дітлїх спротив. Глядає її муж Олекса Мельник робітник з Лінден, Н. Дж.

Gr. Cath. St. Mary Rectory. 5 Hall Ave., Perth Amboy, N. J.

Папері листові з образами — представляючі: Б. Хмельницького, І. Франка, Н. Лесенка, Т. Шевченка.

25 штук 50 цнт. SVOBODA 184 Hudson Str., New York

ДОБРИЙ ЗАРОБОК. Кождий може легонько заробити 12 доларів тижнево через розповсюджене нашого російського тютюну. Пробу висилаємо даром. Пишіть сейчас залучаючи марку на відповідь до Russian Tobacco Co. 132 Nassau Str. Room 301 New York, N. Y. 53 5

Хочете добру річ набути а при тім дешево. удайте ся на повизшу адресу. Пишіть по польсько-руський образковий каталог і залучіть марку за 2 цнт. Адреса: ANIELA ORZESCH 6 Sylvan Court, New York City

Січинський! Картки і листовий папір з портретом М. Січинського мистника кривд українського народу. Замовлення пишіть на адресу: A. BUCZAK 252 Broome St., New York. Штука 3 цнт. — 12 шт. 25 цнт. менше як 12 шт. не висилаю.

EMIL BACHMAN BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS 580 SOUTH CENTER AVE. CHICAGO

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, гужики, братські відзнаки, шапки та усі річі потрібні для братства в Америці

EMIL BACHMAN 580 So Centre Ave., Chicago, Ill.

Пишіть по наш великий, 60 сторін чисельний каталог, в яким містяться також сотні позваляних листів від всіх словянських братств в Америці. Пишіть до нас по словенськи або по руськи — як хто уміє. Знаємо по руськи читати але відповідаємо по словенськи. 50—

Dr. J. SZLUPAS, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. Можна его бачити в офісі: від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2-ої до 4-ої попол., від 7-ої до 10-ої вечер. Old P'hone 1269—B

ЧИТАЙТЕ! ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ! ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ! Безплатне Руске Бюро Праці ім. сьв. Рафаїла, 339 East 20th Street, New York (близько руської грек. кат. церкви сьв. Юрія) межи 1 а 2 євнею вишукує роботу для муштин і жєлщин, і уділяє інформацій та поради ємігрантам. Просимо всіх, що знають про яку роботу на свсім плєйзі для муштин, або дівчат, донести про се під слідуючою адресою: ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU 339 East 20th St., New York.

Свій до свого!

Пумо Братя! Свій до свого! До Мамоша! Всі до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підпирайте. Мамрош Руєни справедливий, А в бізнесі все уцвятий — Хто-же хоче більше знати, Прошу прийти й переконатися. Горівки найдучші має, Бо злих зовсім не тримає. Й так віску, комовицю, Для всіх добру сливовицю Арак, коняк, рум, паленка І кміньківка солоденька; Вина рівнож всі хоромі І то за дєшеві гроші. Пиво сьвіже і холодне — Лучше бути вже не годне. Є цигара, щоб курити Лиш у него тра купити. Тому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що з контрів приїжджають Най сей адрес памятають: Prof. Mamrosh, 110 Morris str., Jersey City, N. J.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОГРАФ ПАВЛО ГУРДУС 77 Newark Ave., близько Henderson St., JERSEY CITY, N. J. Приїдьте до моєї роботи і придивіть ся моїй роботі, а якщо правдиві ааноти переконаетесь, що я більше даю, чим обіцяю. Фотографії виконую старанно і в всякою точности. Дивіть ся добре на номер доми! P. HURDUS, 77 Newark Ave., near Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Хто хоче добре і безпечно умістити свої гроші в ріднім краю нехай посилає їх до Народної Торговлі у Львові, котра має вже шість своїх власних камєниць. Від вкладок на книжочки платить „Народна Торговля“ 4 і пів процент.

До усіх Вп. п. Секретарів місцевих відділів.

Просить ся ласкаво повизшу табельку виповнити і вирізавши її, як мога найскорше заслати до Редакції „Свободи“, 184 Hudson St., New York, N. Y.:

Відділ Р. Н. С. я: Г 21 Братство зове ся: Імя секретаря: Адреса секрет. (братства): (Печатать) (Відпис)

Книжки	
які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:	цнт.
Америка	15
Ангел та пустельник і т. і. . .	15
Борба клас і чому бобітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мільонерів і т. п. С. 7. .	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звїрята	30
Дві левади і т. п. С. 5.	15
Дорога любови, то Божя дорога, С. 6.	15
Ємігрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Жите, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питання	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образами ..	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	\$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарги	25
Покуса	10
Псалтир	\$1
Розмова Поляка з Русином. .	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітничая драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жие	15
Які то є люди на землі, з 20 образами	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач ...	60
Польско-англійський тлумач ...	60
Молитвенники в красній оправі.	
Бог Надежда моя	\$2 50
Хліб Душі	2 50
Druh Duszi	1 50
Druh Duszi (в звич. опр.) ..	75
Молитвенник матий	1 50
Вінець	1 50
Зборник	2 30
Також можна дістати:	
Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братські	10
Метрики хрещєня	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерті	3
Помаяник померших душ ...	10
Пишіть на адресу: Swoboda, 184 Hudson Str., New York, N. Y.	
ВСТУПАЙТЕ ДО РУС. НАР. СОЮЗА. СОЮЗ ПЛАТИТЬ ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ЗА ЧЛЕНА!	

Іван і Гриць.

(Незалежні поступовці).

Гриць: Чи ти Іване бачив, як то вікей Омега, делегат нашої презвітеріанської сьв. конференції змалював ту нашу сьвяту роботу в „Свободі“ ч. 3-те, пишучи без обаянків про тах — е, як же ся називають — фе... но... цестеповців?

Іван: Е, се песте. Ані гліки сего не читають і се грунт! Гроші дадуть все такої, а наш чоловік на те дурний.

Гриць: А що скажеш на ці похвальні дописи, які на м і руки прийшли? Я сей час тобі прочитаю.

Чатає:
New York, 6 лютого.

Товаришу Грицю! Наша незалежність іде в гору; послідній раз, коли ми балакали о всіх доцільних і недоцільних „соби́тиях“, здавало ся і мені і тобі самому, що все страчено, що не, е доцільне. Але не так, а зовсім інакше. Сього дня дирекція презвітерського „Мотуза“ вігнала всі свої сяди на гуртове згромадження, якого цілю е — згадати всіх свідомих і не свідомих дедективів, які мали ба перекохати всі кути — чи там не скриває ся де Омега, яка сільки ляха наробила нашому незалежному гуртові.

Твій
Я. Квочка.

Yonkers, 7 лютого.

Дорогий Грицю: — Делегація сьв. конференції презвітерської заповідає велике небезпеченство для будучої презвітеріанської-за-лежної церкви і то в самім її розцвітті. — Показало ся, що у візюму Юнкерів впадає ся несьвідомих і легковажних людей аж цілх 3-4 осб. Решта не хоче нам вірити, що сядь та плач Гадаю, що буде для нас велике „швайнерай“, бо боси готові нас вишмарити. Ратуй брате та шли хоч звідки дураків.

Твій,
А. Юрків.

Newark, 8 лютого.

Милый Грицю: — Наша поступова парохія в коротенькій часі стала такою осьвідомленою, що, аби пильнувати цілх 50 фіміліа, сироваджено аж 3 х поступово-незалежних...но...поши, які у к ротенькому часі викиють всю віску і усіх салівів.

Твій незалежний товариш,
І. Нікія.

Philadelphia, 8 лютого.

П.в. Товариші: — Наш поступово-незалежний гурт „Свобода“ ся будувати ту нову незалежну катедру — але позаяк наступили „гестра“ зима, то всякий будівничий матеріал замера Течер знова ба багато розпустило отже і гаспидський матеріал цілком а цілком розліт ся — на боло... Пр симо телеграфічно при-злати ког з редакції „Мо-туза“, щоб носом змірив, чи філадельфійське боло то на-дає ся для незалежної ідеї.

З поважанем
І. Смутний.

Clarence, 9 лютого.

Любезний Грицю: — Наш незалежний „свйашеник“ так суть заняті парохіями-ними справами, що цілими тижнями аві ві сьв'ячою їх не найдеш. Позаяк люди кажуть, що го́нка за-всїгда тягне до ліса, то будь ласки повладати їх у ю-йорських ривштоках, а мо-

же положиш кінець нашій білі.

Цілюк Тя в саму півку,
Твій
О. Розжалений.

Bloomfield, 9 лютого.

Голубчику Грицю: У нашій містечку з'явив ся якийсь чудернацький чоло-вік, якого іменують ново-модним Мойсеєм. Каже, що не сьв. Петро та Павло були першими але він і на сьв'ім хребті хоче пбуду-вати якусь чудернацьку новомодну церков нового завіта. Прощу Тебе, голуб-чику, написати і пояснити меві се „чудо“, бо я несьвідомий в поступових завітах.

Цілюк Тя в саму ривку,
Твій

Майко Хрін.

Іван: Се вічо. Ми дга се „бробимо файненек“, за-шлемо то до презвітеріансь-кого незалежного „Мотуза“ — а знаеш, тамтої наш то-варіш мазар від „Мотуза“ осмарує се своєю патенто-ванско мазею так, що як-раз аві чорт сего не пізнає, Yese-ry! Таких власне як він мазарів нам і треба! Він не одного вже вмів омазати, а его діла....

Гриць: Пет!... Про се ві слова!... Чи хочеш, щоб Тебе викинули з нашого гурту?...

Іван: Я тобі скажу на-ухо щось — в секреті: Па-мятаеш ти спілку „Амер-Бойса“ его порід і кончину его нещасливого життя? Ві-дачиско „Бойсак“ дістав туберкулів, бо опікун его пожерав его наймилішу поживу. Патріот з'їдав усе молоко.

Гриць: Нещасні лю-дська!

Іван: Чому нещасні? Так треба всім, хто дасть звати ся на „сердечні“ слова — пройди́сьвітам.

Гриць: Так?... Well, good bye!

Іван: Good bye!

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли

Папері листові:
окрашені гарними вінетами і пор-третами наших руских геніїв — Шевченко, Драгоманів, Франко, Лисенко і Богдан Хмельницький
Продає друкарня „Свободи“ по ціні 50 цт. за 25 штук. Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

Капітал \$100.000.00
Надвизка \$633.431.51
Ціле майно \$4,327.853.05

German Savings
& Deposit Bank
на posi 14 of i Carson улиці,
South Side,
Pittsburg, Pa.

є загально знаний, як один з найлутше проваджених Банків в Пенсильванії, що вповні ствер-дили і державні контролорі. Щадіть отже і складайте гроші на 4% тільки в тім Банку як од-нім з найпевніших. Висилаю-чи гроші платите від пересилки ціни поштової. Шифкарти на всі лінії I. II. і III. кл. Справи вій-ськової, нотаріальні і судові зала-годжуємо скоро.

Й. Е. Рот, президент,
Й. Е. Ерн від езекутиви,
А. П. Міллер касієр,
Ал. Бучак ур. банку.

Ім з 17 намінами
Желізничий
годинник для
мущин
з без ключа,
позолочуваний,
гарантією на 2
літ, подвійні жу-верки красно вір-вані. Ходить без-условно точно та спеціально зробле-ний для людей, котрі роблять при же-лізницях, і гарантує ся на 20 літ. Не звичайна нагода — Ми вийшлимо сей годинник на кожду адресу за посилла-тою (C. O. D.) \$5.75 і за зворотом пере-силки, в тим привілейом, що кожний може його оглянути, і если ему не по-добав ся — то тоді не потребує платити ані однего цента. За такий годинник у-вільного купця треба заплатити 31 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом поволо-чений ланцюжок в даруємо — до-дає ся даром до кожного годинника.
EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

Руска
Агенція
Кора-
бельна
і Пере-
силка
Грошей
з кав-
цією
15.000
доларів
і від кон-
тролю
Сьвітлу
Юно Йорк.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує сїдуючі справи:
Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найтан-ших і як найкорше.
Продає Шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю і з краю до Америки по найтанших цінах.
Виробляє повновласти, контракти купна і продажі ва-осмотрені підписом консуля; перепроваджує великі інші справи зі судами і старокравчими властями.
Пологоджує справи військові, як увільнене від асетирун-ку, військової контролі, увільнене від вправ і т. п.
Міння гроші — старокравці на американські і американські на краєві після біжучого курсу.

Адреса:
Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

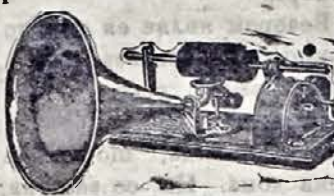
8 ДЕННИЙ ГОДИННИК.
НЕМНОГІ З ВАС МАЮТЬ ТАКИЙ
ГОДИННИК ЯН СЕЙ.

Нр. 16, зі сталевим верхом, осередком, о 11 камінях, в якім мож бачити, на-кручуваний і регульований вгорі, апри-гарним циферблітом і сківіаками. Годин-ник сей іде цілий тиждень без накру-човання. Сей годинник є знаменитий під кожним оглядом і гарантований на 15 літ. Ісоди по окладах продають его за \$14.50. Ми хочем, аби ви зацікавилися більше з нами. Хочемо, аби ви поручи-ли наш товар вашим приятелям, если ви з него вдоволені. Замовете сей \$14.50 годинник сейчас, а ми шийлемо вам також 2 дол. поволучуваний ланцюжок даром. За сей годинник і ланцюшок разом порухуєм вам лише \$5.90.

Все що потребуєте зробити, се напи-сати ваше ім'я і офіс докладно, сказати о годинник No. 32, і послати нам 15 цен-тів в марках поштових в листі а ми шийлемо вам годинник і ланцюшок до-вашого найближшого експресового офісу, де можете оглянути річі перед за-платою. Если думаєте, що годинник і ланцюшок цілісний вам варта \$16.50, тоді заплатіть експресо-вому агенту рішту се о \$5.75, го, бо ми звертаємо гроші кождому хто невдоволенний.
Адрес:
GREAT EASTERN WATCH COMPANY Dept. 52
190 West Broadway, New York.

Для уживаючих тютюну.
Поможіть нам розпространяти наш тютюну поміж Вашими знакомими, а дамо Вам отсей фонограф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведснйа яко надгороду, противно, се є першої класи гово-рюча машина Фонограф в кождім вигляді.

В кождій час, коли бажаєте, може-те мати безлатвий концерт в своїй хаті і се не концерт одного інстру-менту або одного глоссу, але кон-церт банди і оркестрової музики, сьпівав які чулисте в старім краю, одним словом — все, що любите. Заплатіть Вашею купця на „KING“ TALKING MACHINE, а ми Вам скаже-мо, що ова коштує 15.00 дол.

Ми хочемо Вашої допомоги в розпространнн нашого доброго виробу тютюну до цигаретів і файки. Ми шийлемо Вам кожного рода цигарет: Австрійського, Боснійського, Герцогівинського, Турецкого і Російського вар-тості 6.00 дол. Ви можете легонько розпродати его між вашими знакомими, позаяк се найліпший тютюн в світі.
Тютюн, до якого всі звикли в Європі і який они люблять.
По одержанню цього тютюну запропонуєте его своїм знакомим, если они одержать его за відомий. Дайте їм наше ім'я і адресу і сею дорогою помо-жайте розпространяти нашу компанію. За сию поміч дамо Вам за даром наш годинник розпространяти нашу компанію. Се є правдоподобно тільки одна спосібність, яку коли можете мати, дістати першої класи говорючу машину без одного цента.
За тютюн рахуєтьсє Вам 6.00 дол. Прайшіть вперед 50 цт. марками, а ми вийшлимо Вам до найближшого Вам експрес офісу тютюну і фонограф; з'їззамінуєте все, нтм заплатите, а если знайдете все задовольаюче, за-платіть на експресі 5.50 дол., а тютюн і фонограф буде Ваш.
Гроші звертає ся будь котрому надоволеному коштумерові. — УВАГА. Ся оферта буде тільки так довго, доки не заадержаймоу добре наш тютюн, задля того радимо Вам не відтягатись в ордери, если хочете мати наш „даремний фонограф“.

Адреса: EUROPE TOBACCO CO
33 LEONARD STR., DEPT. 52 NEW YORK.

35-долларовий Годинник лишень за 15.50 на кредит
зі сьлатою на рати протягом 8 місяців. Найбільша офер-та і спосібність, яка коли могла бути. Сі хороні годин-ники, з золотеними грубо ковертами і артистично вір-ваними після найкращої моди, гарантує ся на 25 літ; они однак можуть вистати на ціле життя. Можете вибрати собі а поміж: Elgin Waltham, Hampden або Tawanna movements. Нерка с'єуть найліпші; йдуть дуже точно і суть загально знані, як найлучші і наймодніші; накручують ся пружиною. Ми жада-ємо за сі високої вартості годинники лишень 15.50 місто їх дійсної вартості 35 дол. Ми не жадаємо грошей наперед. Вийшлимо вам Експресом для огля-нення, а если вам годинник подобав ся і ви будете вдоволені в сєй надзвичайно дешевої ціні, то за-платіть агенту експресовому 7.50 і за пересилку, а сєй агент віддасть вам сєй годинник. Решту, то є 8.00 дол. ви будете сьлатувати місячно по 1.00. Ми вам віримо 66 гаранцій, без підпису написіть наше замовлене і обіцяйте заплатити. Памятайте, що ви єсте в повнім послідньому годинника, сєйчас по заадаченню сего задатку. Хтоб хотів заплатити цілу суму за сєй хороний годинник, то для того ми установилимо спеціальну ціну 13.50.
S. C. Freret & Co., 52 Dearbon Str., Chicago, Ill.

Руский Лікар
Doctor S. Robert Schultz
39 East 7th Str. New York.
Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги діточі, мужескі і жіночі.

Вилічене — сли можливе — гварантує ся.
Лічить після найновіших систем еле-ктрикєю, та посідає найлутші електричні машини.
Досліджує при помочи промінів Рентгена.
Nebulitzer — одинокє найуспішніше средство проти катару при помочи інга-ляції.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 еваню.

Оден з найбільших
броварів
в Америці.

ПАРИТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ СПО-СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-Голова від него коштує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не бо єсть здорове і буде щити. Поживне.

НЕ ТРЕВА ЇГО ЗРЕПШТОКУ ХВА-ЛИТИ, ВО ДОВРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
Scranton, Pa.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ВИРОБИ БРАЦКІ!

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Р. Н. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

Одинокий руский адвокат і нотар на цілу Америку
Доктор прав
ЮЛІАН ЧУПНА
Консулярний комісар.

Пологоджує всі справи в Галіції, Процеса спадкові і груктові. Відборе гроші від довжиків. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і всі інші документи. Перепроваджує істабу-ляції і всі інші гіпотечні. 3—
3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA.
Адрес поштовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O. Box 372. WILKES-BARRE, PA.

MERCHANTS
NATIONAL BANK
Шенандоа, Па.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвизка 120.000.00 дол.
Депозити вишає нів мільона долларів.

Се є NATIONAL BANK чар-терований Урядом Злучених Держав і під безпосередною кон-тролем тогож уряду.

Є єдинокий Банк в Шенан-доа, Па. що має свій власний будинок, в якім містять ся пошта. Вкладайте гроші до того Бан-ку а дістанете від них процент. Банк сей виплачує що року тисячі долларів проценту своїм коштумерам, котрі мають в нїм свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на posi улиці Мейн і Лоид,
Shenandoah Pa.

Читайте уважно!

Звертаємо увагу усіх Ви. Родичів що одиноким управлінням до пересилки грошей на сьвіт Колектівок є
ГАВРИЛ ДЗЯДИН,
130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має на-цію в сьвітї в сумі 10.000 долларів.
У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажі і т. д. По-лагоджує справи військові як увільне-ня від асентирунку, контролі, вправ і т. п. Продає шифкарти на всі ліній корабельні. Міння і пересилає гроші до всіх країв.

Тому, Родичі, проч в чужини а удавайте ся лиш до:
GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

Золота годинна і ланцюшон за даром і Американський вигарок з поволученою або відлученою ковертою. І гарантує ся, що він трімає добрий час і рівнаєсь 10-долларовий годинник. За даром кому небудь хто спродать

24 кавалків золотарських виробів 10 цен-тових. Пришліть свій адрес, а ми вийшлимо сі золотарські річі; коли спродатьте пришліть \$2.40 за спродані кавал-ка ми вийшлимо сию годинку і ланцюшон.
CROWN JEWELRY CO. Dept 8
882 Bosworth Ave., Chicago, Ill.

THE FIRST
NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал \$50.000.00. Надвизка і нерозділені зиски \$93.000.00.

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулжил Кавнті.

Провадить загальний банко-вий бизнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всіх частин сьвіта, позичає гроші на реальности. Де-позити сего банку подвоїлись протягом послідних 5 літ і вино-сять тепер около \$500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.